

Luys Lnyu®

ՀՀ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ
ԿՈՄԻՏԵԻ ԿՈՂՄԻՑ
ՀՐԱՊԱՐԱԿՎԱԾ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ
ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄՆԵՐԸ 2025 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆՎԱՐԻՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

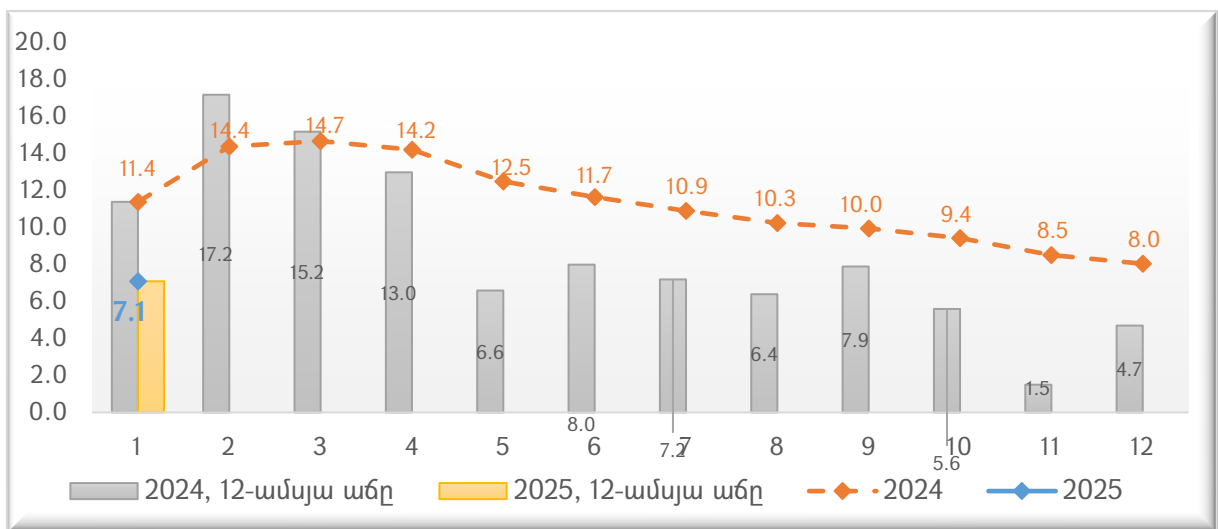
1. ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՈՒԹՅՈՒՆ	1
1.1. Արդյունաբերություն	2
1.2. Շինարարություն	3
1.3. Ծառայություններ	4
1.4. Առևտուր	4
2. ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՌԵՎՏՈՒՐ	5
3. ՓՈԽԱՐԺԵՔ	6
4. ՀԱՐԿԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾ	7
4.1. Բյուջեի եկամուտները	7
4.2. Բյուջեի ծախսերը	9
4.3. Պետական բյուջեի հաշվեկշիռը	10
4.4. Պետական պարտք	10
5. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ	11
5.1. Գնաճ	11
5.2. Ավանդներ	12
5.3. Վարկեր	13
5.4. Դրամական փոխանցումներ	15
6. ԱՄՓՈՓՈՒՄ	16

1. ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ռուս-ուկրաինական զինված հակամարտության հետևանքով առաջացած արտաձին գործոնների ազդեցությունը ՀՀ տնտեսության վրա 2022թ. հետո աստիճանաբար թուլացել է, իսկ տնտեսական աճի տեմպերը գնալով դանդաղել են: 2022 թվականին տնտեսական աճը կազմել է 12.6%, 2023-ին՝ 8.3%, իսկ 2024 թվականն ամփոփվեց 2022-ի ցուցանիշին ավելի քան կրկնակի զիջող 5.9% տնտեսական աճով: Ընդ որում, 2024թ. սկզբին տնտեսական աճն ավելի բարձր է եղել՝ առաջին եռամսյակի 7.9%-ից չորրորդ եռամսյակում հասնելով ընդամենը 3.7%-ի, ինչը նույնպես արտացոլում էր արտաքին գործոնների դրական ազդեցությունների չեզոքացումը: Առաջին երկու եռամսյակների բարձր տնտեսական աճը հիմնականում պայմանավորված էր ոսկու վերաարտահանման կտրուկ ավելացմամբ, որն աստիճանաբար նվազեց և ներկայումս գրեթե չեզոքացել է: **Առաջիկայում ակնկալվում են տնտեսական ակտիվության էապես ավելի ցածր տեմպեր, քան արձանագրվել է 2024-ին:** Բացի այդ, կգործի նաև այսպես կոչված բազայի էֆեկտը՝ 2025-ի ցուցանիշները կհամեմատվեն 2024-ի՝ ոսկու վերաարտահանման գործոնի հաշվին արձանագրված բավական բարձր ցուցանիշների հետ:

Վերոհիշյալ զարգացումները արտացոլվել են նաև 2025թ. տարեսկզբի ցուցանիշներում: Հունվար ամսին տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը (SUՑ) կազմել է 7.1%: Այն նախորդ տարվա նույն ամսվա ցուցանիշից ցածր է 4.3 տոկոսային կետով:

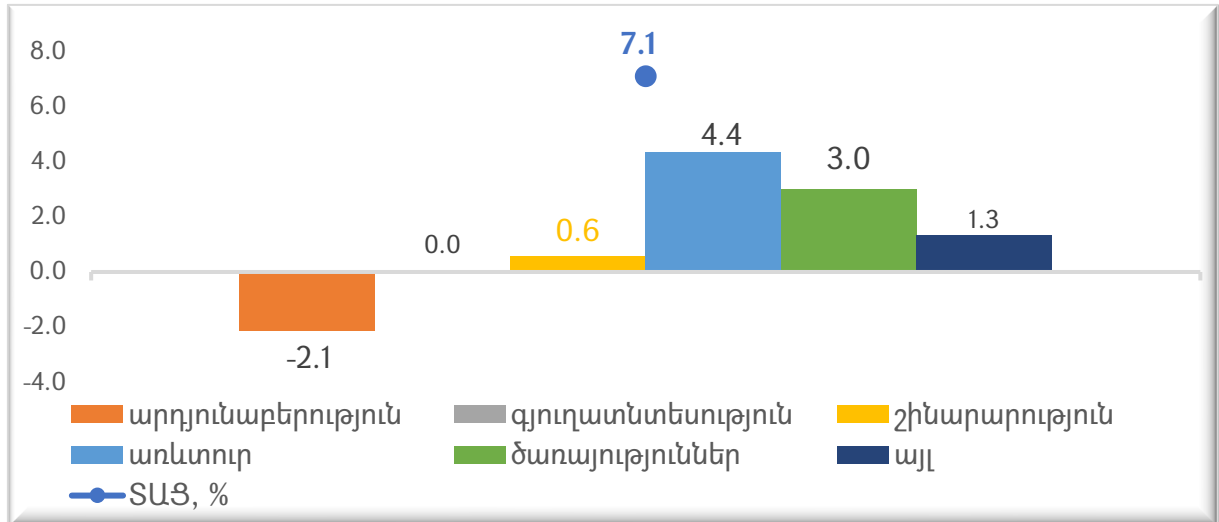
Գծապատկեր 1. Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը, կուտակային, %

2025թ. հունվարին SUՑ-ի աճին ամենամեծ նպաստումն ունեցել են առևտուրը և ծառայությունները՝ համապատասխանաբար 4.4 և 3.0 տոկոսային կետով: Տնտեսական ակտիվության աճին 0.6 տոկոսային կետով նպաստել է նաև

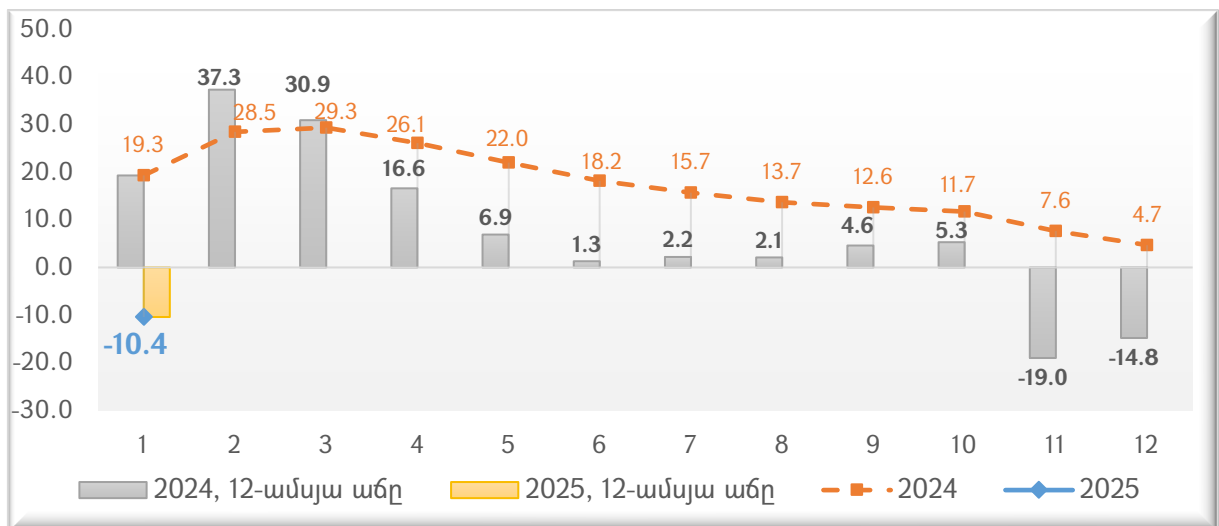
շինարարության ոլորտը: Արդյունաբերության ծավալների նվազումը 2.1 տոկոսային կետով հակազդել է ՏԱՑ-ի աճին:

Գծապատկեր 2. Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը և ճյուղերի նպաստումները 2025թ. հունվարին, տոկոսային կետ

1.1. Արդյունաբերություն

Գծապատկեր 3. Արդյունաբերության համախառն թողարկման իրական կուտակային աճը, %

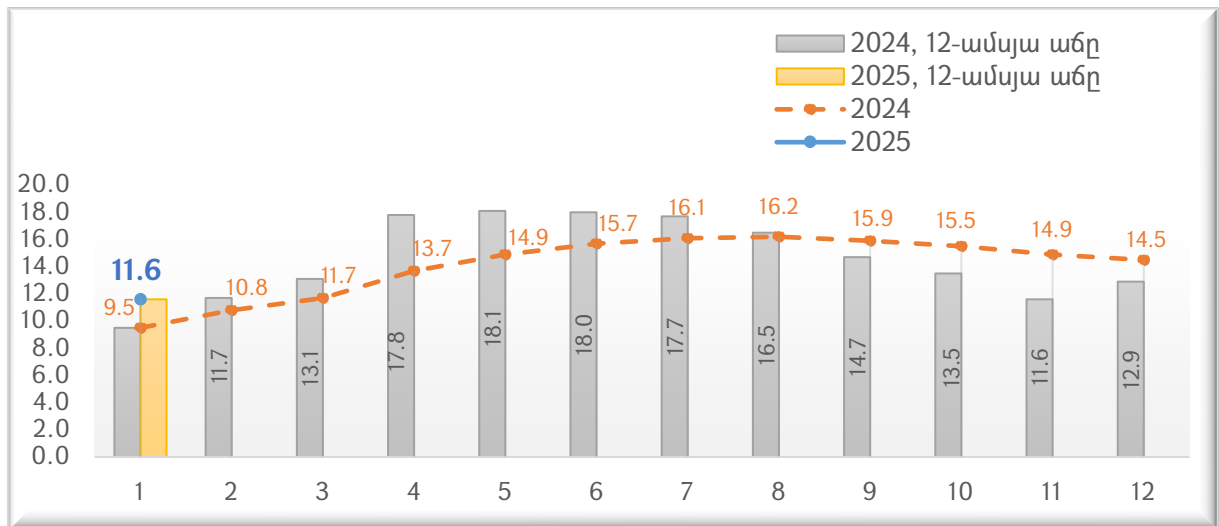
Արդյունաբերության¹ ոլորտում երեք ամիս շարունակ անկում է արձանագրվում: Արդյունաբերության ծավալը նախորդ տարվա հունվարի համեմատ 2025թ. հունվարին նվազել է 10.4%-ով՝ շարունակելով նախորդ տարվա վերջին երկու ամիսների միտումը: Իհարկե, այստեղ մեծ դեր ունի բազայի էֆեկտը, քանի որ արդյունաբերական արտադրանքի ծավալի 2025-ի հունվարի ցուցանիշը

¹ Արդյունաբերության հունվար ամսվա՝ ըստ ենթաօլորտների տվյալները դեռևս չեն հրապարակվել:

համեմատվում է 2024-ի հունվարի՝ կտրուկ աճ արձանագրած ցուցանիշի հետ (վերաարտահանվող ոսկու զգալի մասը ձևակերպվել է որպես հայկական ծագման արտադրանք և հանգեցրել ոլորտի ավելացված արժեքի աճի): Բացի բազայի էֆեկտից, լուրջ բացասական ազդեցություն ունի նաև այն հանգամանքը, որ ոսկու վերաարտահանման գործոնը (նաև այլ գործոններ) հանգեցրել են արդյունաբերության ոլորտի որոշակի «դեֆորմացիայի»: Այնուամենայնիվ, քանի որ հունվար ամսվա արդյունաբերության՝ ըստ ենթաոլորտների տվյալները դեռևս չեն հրապարակվել, այս հանգամանքի մասին առավել առարկայական եզրահանգումներ հնարավոր չէ կատարել:

1.2. Շինարարություն

Գծապատկեր 4. Շինարարության իրական կուտակային աճը, %

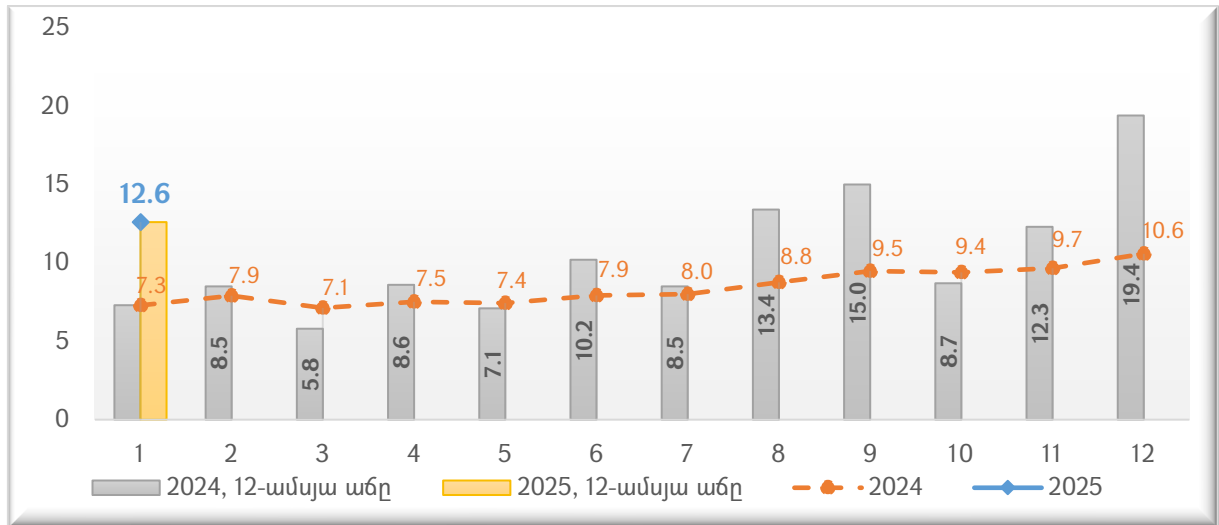

Շինարարության ոլորտում աճի տեմպը բարձր է:

2025թ. հունվարին շինարարության աճը կազմել է 11.6%, որը շուրջ 2.1 տոկոսային կետով բարձր է նախորդ տարվա հունվարի աճից:

1.3. Ծառայություններ

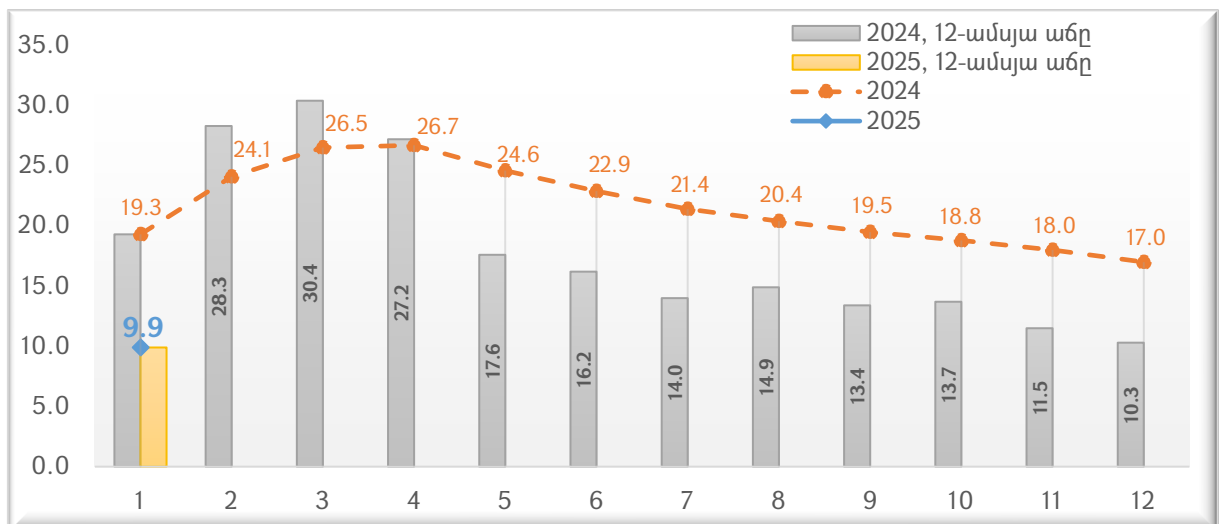
Գծապատկեր 5. Ծառայությունների իրական կուտակային աճը, %

Ծառայությունների² ոլորտի աճի տեմպը նախորդ տարվա սկզբի համեմատ զգալիորեն արագացել է: Ծառայությունների ոլորտում 2025թ. հունվարին գրանցվել է 12.6% աճ, որը նախորդ տարվա հունվարի ցուցանիշից ավելի է 5.3 տոկոսային կետով: Ծառայությունների աճի բարձր տեմպի մասին առավել հստակ դատողություններ հնարավոր է անել ոլորտի ենթաօլորտների տվյալների հրապարակումից հետո:

1.4. Առևտուր

Գծապատկեր 6. Առևտրի ծավալների իրական կուտակային աճը, %

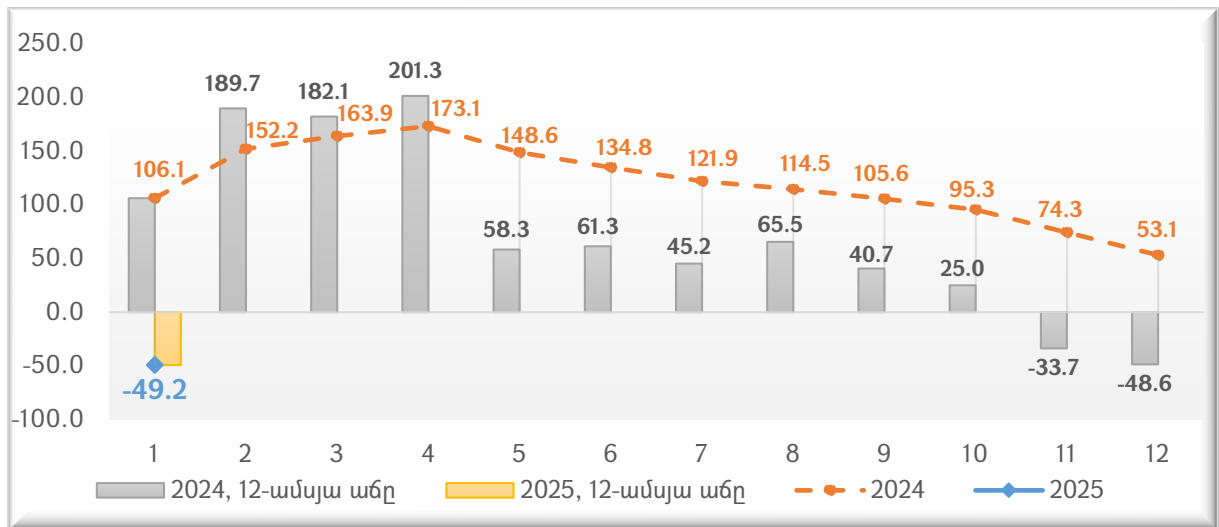

² Ծառայությունների ոլորտի հունվար ամսվա՝ ըստ ենթաօլորտների տվյալները դեռևս չեն հրապարակվել:

Առևտրի աճի տեմպը զգալիորեն դանդաղել է: Առևտրի ոլորտում աճը գնալով դանդաղում է և 2025-ի հունվարին կազմել է 9.9%: **Դա 2022թ. մայիսից ի վեր գրանցված ամենացածր ցուցանիշն է:** Ի դեպ, նախորդ տարվա հունվարի ցուցանիշը 19.3% էր: Առևտրի աճի տեմպի դանդաղումը նույնպես պայմանավորված է եղել վերաարտահանման նվազմամբ, քանի որ վերջինս որոշակիորեն արտացոլվում է նաև առևտրի ցուցանիշներում:

2. ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՌԵՎՏՈՒՐ³

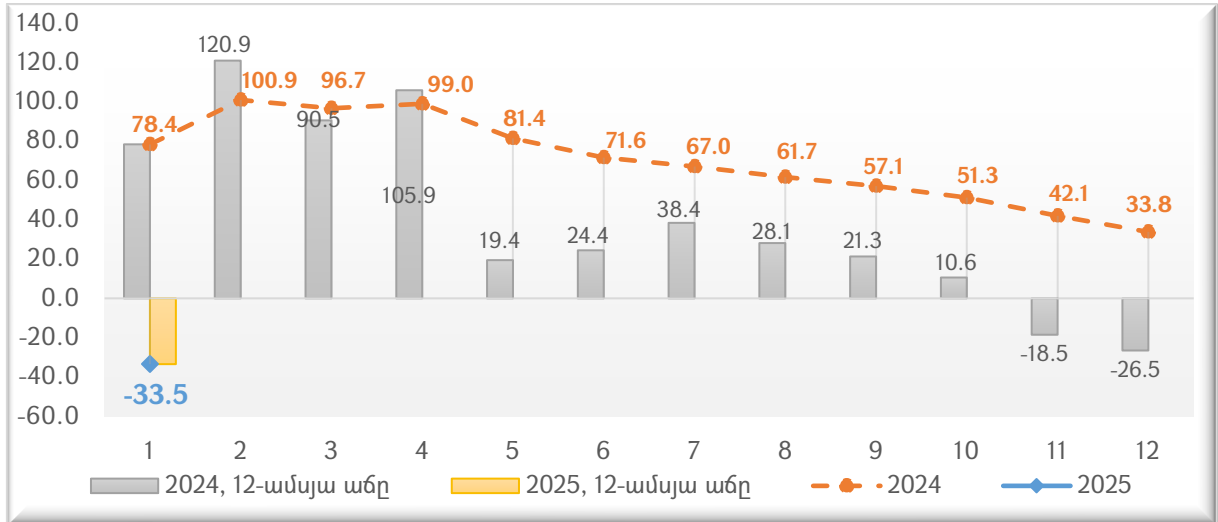
Գծապատկեր 7. Արտահանման կուտակային աճը, %

Արտահանման անկումը խորացել է: 2025թ. հունվարին արտահանումը նախորդ տարվա նույն ամսվա համեմատ նվազել է 49.2%-ով: Արտահանման ծավալների անկումը, ինչպես և արդյունաբերության դեպքում, պայմանավորված է նաև նախորդ տարվա բարձր բազայի առկայությամբ:

³ Արտաքին առևտրի հունվար ամսվա՝ ըստ ապրանքատեսակների տվյալները դեռևս չեն հրապարակվել:

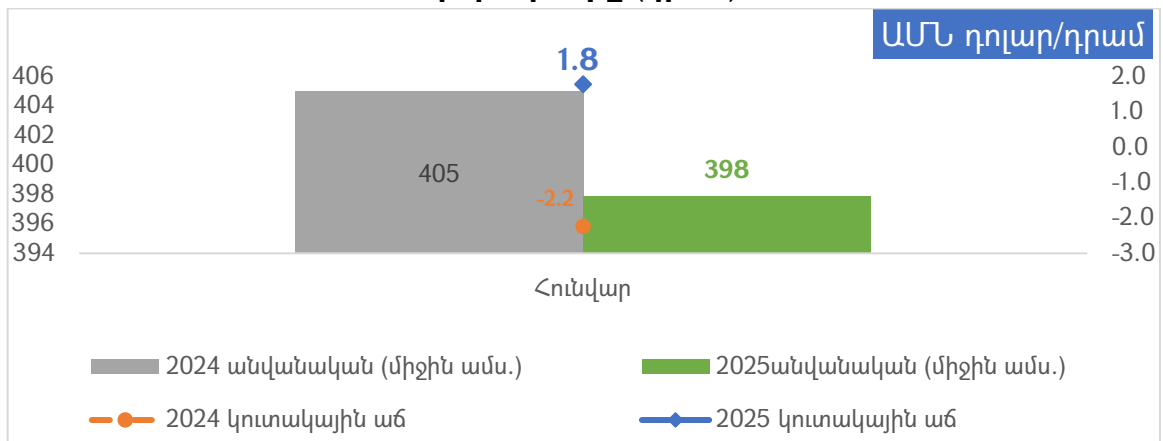
Գծապատկեր 8. Ներմուծման կուտակային աճը, %

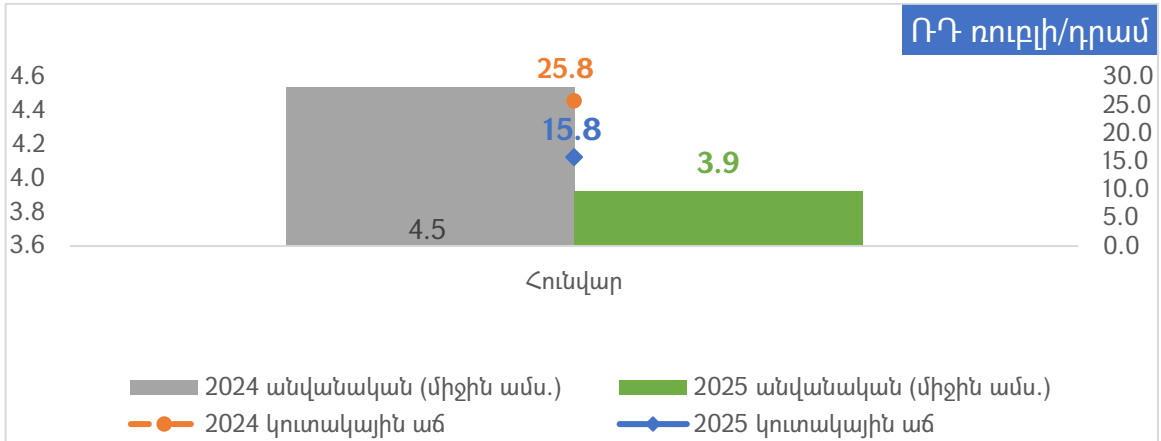
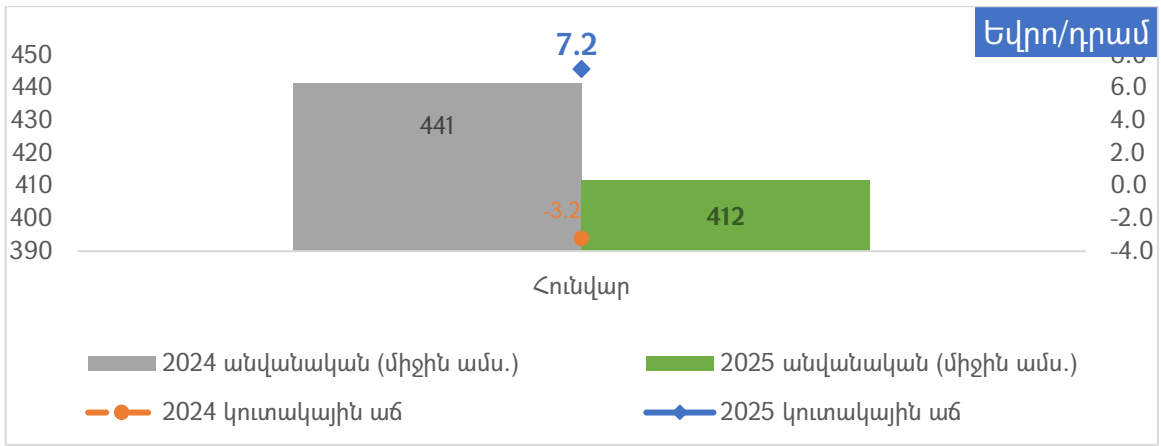
Ներմուծման ծավալը շարունակում է զգալիորեն նվազել: 2025թ. հունվարին ներմուծումը նվազել է 33.5%-ով՝ նույնպես պայմանավորված ոսկու վերաարտահանման նախորդ տարվա համեմատ ավելի փոքր ծավալներով: Սակայն այն առավել մանրամասն հնարավոր կլինի վերլուծել արտաքին առևտրի կառուցվածքի հրապարակումից հետո (որն արտացոլված կլինի հաջորդ ամսվա տեղեկանքում):

3. ՓՈՒՍԱՐԺԵՔ

Գծապատկեր 9. Անվանական փոխարժեքի միտումները, կուտակային աճը (%), աճը նշանակում է ՀՀ դրամի արժևորում) և միջին ամսական անվանական փոխարժեքը (դրամ)

2025թ. հունվարին ՀՀ դրամը թե՛ ԱՄՆ դոլարի, թե՛ եվրոյի և թե՛ ՌԴ ռուբլու նկատմամբ եղել է արժևորված: ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամը նախորդ տարվա հունվարի համեմատ արժևորվել է 1.8%-ով՝ հունվարին դոլար/դրամ միջին փոխարժեքը կազմել է 398 դրամ: Եվրոյի նկատմամբ արժևորումը կազմել է 7.2%: ՌԴ ռուբլու նկատմամբ ՀՀ դրամի արժևորումը կրկին արագացել է և 2025 թվականի հունվարին կազմել 15.8%:

4. ՀԱՐԿԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾ⁴

4.1. Բյուջեի եկամուտները

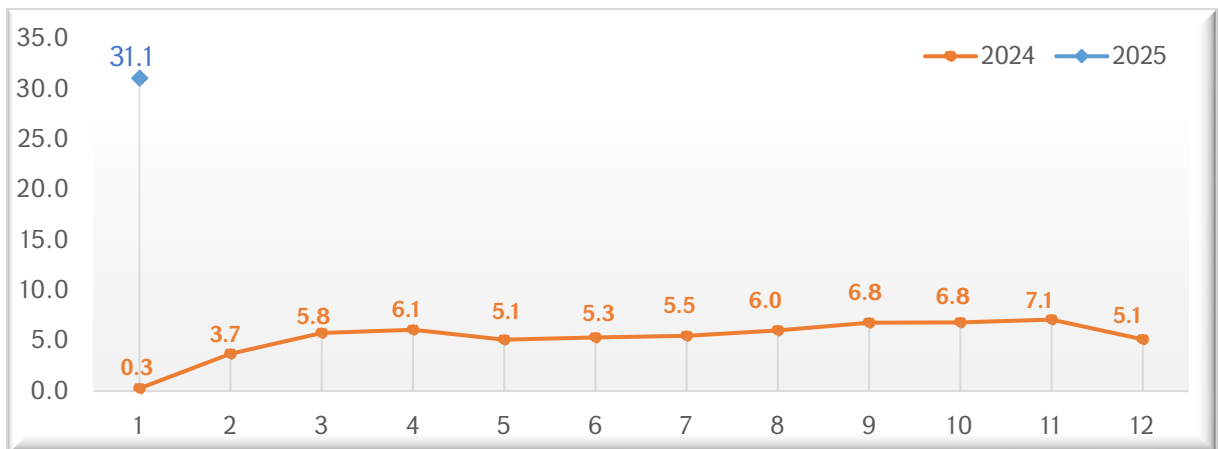
Հունվարին արձանագրվել է պետական բյուջեի եկամուտների բավական բարձր աճ: Պետական բյուջեի ընդհանուր եկամուտները 2025թ. հունվարին աճել են 29.4%-ով այն դեպքում, երբ նախորդ տարվա հունվարին եկամուտների աճը կազմել էր ընդամենը 0.8%:

⁴ ՀՀ պետական բյուջեի ցուցանիշների վերլուծությունն իրականացվել է ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից հրապարակվող տվյալների հիման վրա: Ընդ որում, սկսած 2024թ. հունիսից, 2023-ի և նախորդ տարիների ցուցանիշները հրապարակվում են հիպոթեթային վարկերի տոկոսավճարների գծով եկամտային հարկի վերադարձները ընդհանուր ցուցանիշներում ներառված, ինչի հետևանքով սույն տեղեկանքում պետական բյուջեի ցուցանիշների աճերը տարբերվում են նախորդ ամիսներին հրապարակված տեղեկանքների ցուցանիշներից:

Բյուջեի եկամուտների աճը հիմնականում պայմանավորված է եղել հարկային եկամուտների 31.1% աճով, որին զգալիորեն նպաստել է հավաքագրվող հարկատեսակներից ԱԱՀ-ի ծավալների կտրուկ ավելացումը: Վերջինս մեծապես պայմանավորված է բազայի էֆեկտի առկայությամբ: Մասնավորապես, նախորդ տարվա հունվարին ԱԱՀ-ի աճը կազմել էր -7.1%, որն էլ իր հերթին պայմանավորված էր այդ ամսվա հարկերի որոշ մասը 2023թ. դեկտեմբերին վճարելու հանգամանքի հետ: Դրա մասին է խոսում նաև այն, որ 2024-ի հունվարի եկամուտները 36.3%-ով պակաս են եղել, քան 2023-ի դեկտեմբերինը (սովորաբար հունվարի ցուցանիշը 20-25 տոկոսով է պակաս լինում դեկտեմբերի ցուցանիշից): Արդյունքում, բազայի էֆեկտի հաշվին 2025-ի հունվարի ցուցանիշը 2024-ի հունվարի համեմատ սովորականից ավելի մեծ աճ է ունեցել: **Այդուհանդերձ, միայն մեկ ամսվա ցուցանիշները չեն կարող բավարար լինել տարվա մասին կանխատեսում կատարելու համար:**

Ոչ հարկային եկամուտները նվազել են 23.7%-ով, իսկ պաշտոնական դրամաշնորհների գծով մուտքերի աճի տեմպը կազմել է 2.8 անգամ, սակայն հարկ է նկատի ունենալ, որ խոսքը բացարձակ մեծությամբ ընդամենը 0.5 մլրդ դրամով աճի մասին է:

Գծապատկեր 10. Հարկային եկամուտների կուտակային աճը⁵, %

2025թ. հունվարին հարկային եկամուտների աճն առավելապես պայմանավորված է եղել ԱԱՀ-ի (աճը՝ 46.0%), եկամտահարկի (աճը՝ 36.0%) և շահութահարկի (աճը՝ 72.7%) աճերով, որոնց նպաստումները կազմել են համապատասխանաբար 15.4, 9.5 և 4.3 տոկոսային կետ: Բնապահպանական և բնօգտագործման վճարները հարկային եկամուտների աճին նպաստել են շուրջ 0.7 տոկոսային կետով: Ակցիզային հարկի գծով մուտքերի 17.3%-ով նվազումը 1.9 տոկոսային կետով հակազդել է հարկային եկամուտների աճին: Այս

⁵ Աղբյուրը՝ ՀՀ ֆինանսների նախարարություն:

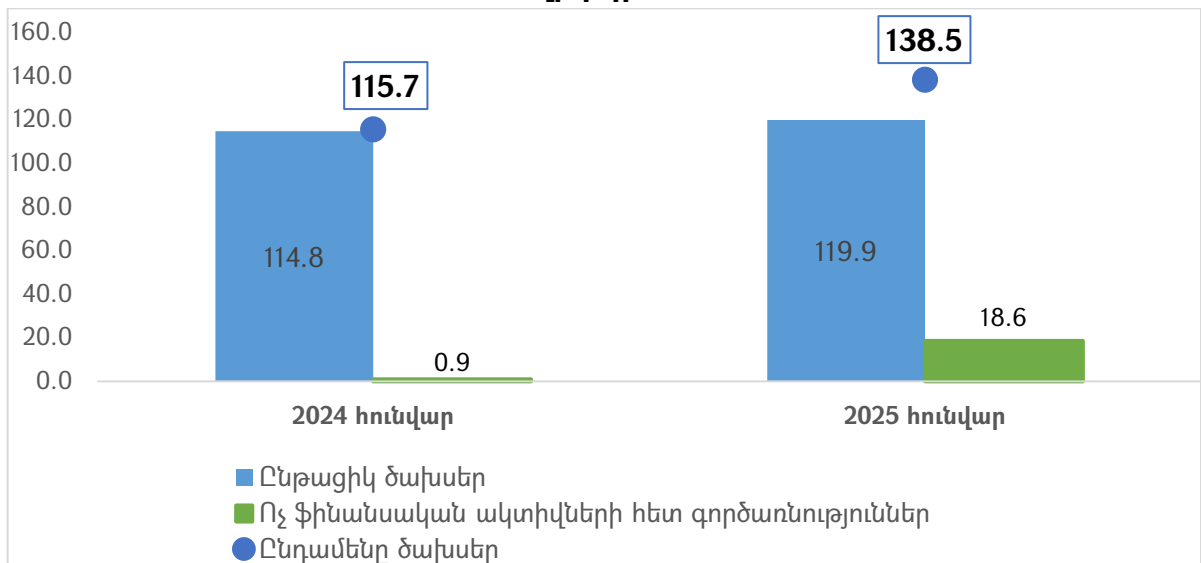
հարկատեսակի գծով մուտքերի նվազման հավանական պատճառը ներմուծման, ինչպես նաև ենթակազմային ապրանքատեսակների կրճատումն է:

Աղյուսակ 1. Հարկային եկամուտները և պետական տուրքերը՝ ըստ եկամտատեսակների

	2024թ. հունվար		2025թ. հունվար	
	Աճը, %	Նպաստումը, տոկոսային կետ	Աճը, %	Նպաստումը, տոկոսային կետ
Ընդամենը հարկային եկամուտներ և պետական տուրք	0.3	0.3	31.1	31.1
Ավելացված արժեքի հարկ	-7.1	-2.6	46.0	15.4
Ակցիզային հարկ	22.6	2.1	-17.3	-1.9
Շահութահարկ	79.5	2.6	72.7	4.3
Պետական տուրք	22.1	0.4	22.4	0.5
Մաքսատուրք	12.6	0.4	13.6	0.4
Բնապահպանական և բնօգտագործման վճարներ	-717.5	1.5	56.9	0.7
Այլ հարկեր	3.5	0.1	1.6	0.1
Շրջանառության հարկ	13.2	0.9	19.4	1.4
Եկամտային հարկ	-19.1	-6.3	36.0	9.5
Սոցիալական վճարումներ	27.2	1.2	12.1	0.7

4.2. Բյուջեի ծախսերը

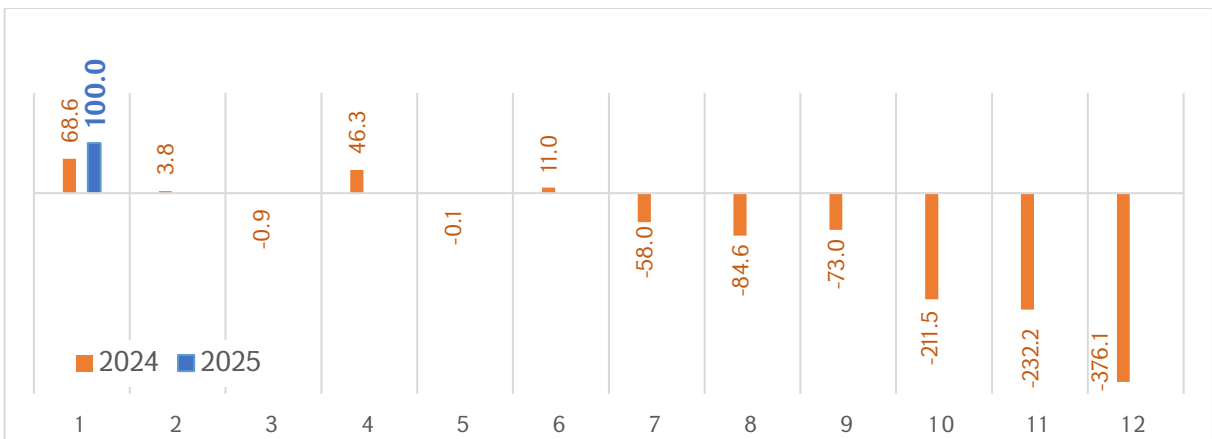
Գծապատկեր 11. Պետական բյուջեի ծախսերը և դրա բաղադրիչները, մլրդ դրամ

Պետական բյուջեի ծախսերը՝ հատկապես կապիտալ ծախսերը, աճել են բավական բարձր տեմպով: Ընդհանուր ծախսերը 2025թ. հունվարին կազմել են 138.5 մլրդ դրամ՝ նախորդ տարվա հունվարի համեմատ աճելով 19.7%-ով: Ընդ որում, աճը 11.7 տոկոսային կետով պայմանավորված է կապիտալ ծախսերի շուրջ 3.7 անգամ աճով: Դրանք աճել են 13.5 մլրդ դրամով և կազմել 18.6 մլրդ դրամ:

4.3. Պետական բյուջեի հաշվեկշիռը

Գծապատկեր 12. Պետական բյուջեի հավելուրդը (պակասուրդը (-), մլրդ դրամ

Ինչպես և նախորդ մի քանի տարիներին, բյուջետային տարին սկսվել է հավելուրդով: Քանի որ 2025թ. հունվարին ՀՀ պետական բյուջեի եկամուտները գերազանցել են ծախսերին, բյուջեն ունեցել է հավելուրդ՝ շուրջ 100.0 մլրդ դրամի չափով:

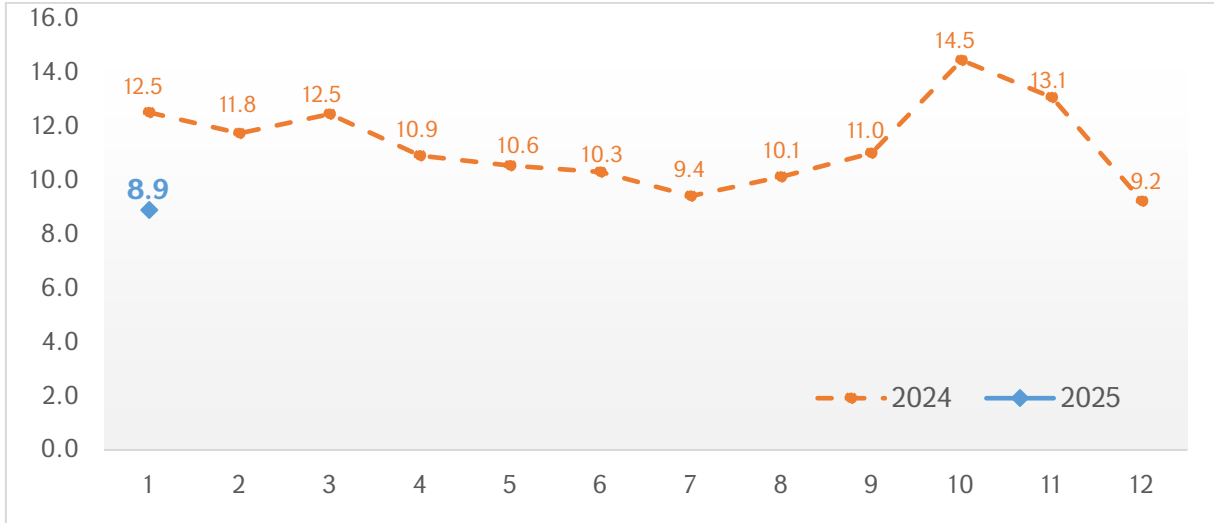
4.4. Պետական պարտք

2025թ. հունվարի վերջի դրությամբ ՀՀ պետական պարտքը դոլարային արտահայտությամբ մեկ տարի առաջվա համեմատ աճել է 8.2%-ով՝ հասնելով 12.9 մլրդ ԱՄՆ դոլարի: Նույն ժամանակահատվածում կառավարության պարտքն աճել է 8.9%-ով՝ կազմելով 12.4 մլրդ ԱՄՆ դոլար: Ընդ որում, կառավարության պարտքի բաղադրիչներից ներքին պարտքը (դրամական արտահայտությամբ) աճել է 16.5%-ով, իսկ արտաքին պարտքը (դոլարային արտահայտությամբ)՝ 0.2%-ով: Արտաքին պարտքի ծավալը 2024թ. դեկտեմբերի վերջի համեմատ փոքր-ինչ նվազել է:

Պետական պարտատոմսերի տոկոսադրույքները նախորդ տարվա հունվարի համեմատ բավական ցածր են: Պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերի եկամտաբերությունը (տոկոսադրույքը) 2025թ. հունվարին կազմել է 8.6%: Դա 2024թ. դեկտեմբերի ցուցանիշից ցածր է 0.1, իսկ նախորդ տարվա հունվարի ցուցանիշից՝ 2.0 տոկոսային կետով: Երկարաժամկետ

պարտատոմսերի եկամտաբերությունը մեկ տարվա ընթացքում նվազել է 1.0 տոկոսային կետով և 2025թ. հունվարին կազմել 10.0%:

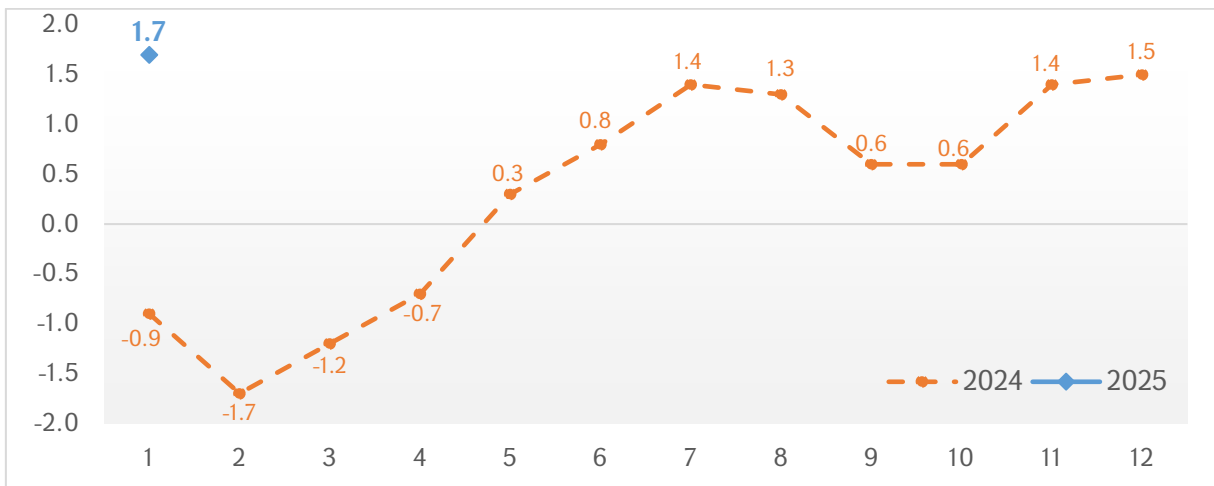
Գծապատկեր 13. ՀՀ կառավարության պարտքի (ԱՄՆ դոլարով) 12-ամսյա աճը, %

5. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

5.1. Գնաճ

Գծապատկեր 14. 12-ամսյա գնաճ, %

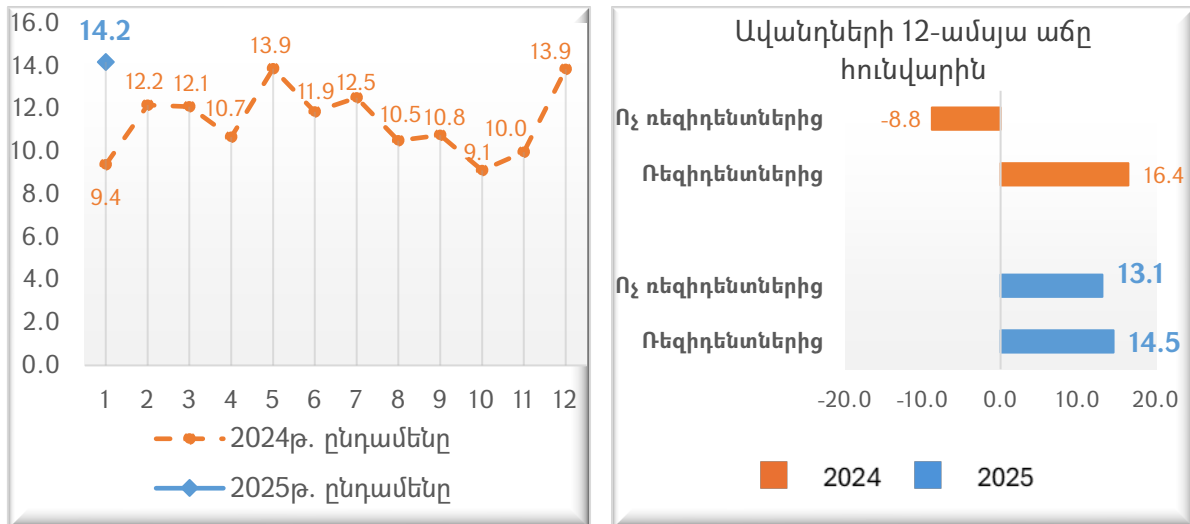

Գնաճն արագանում է, սակայն շարունակում է ցածր լինել ԿԲ թիրախային ցուցանիշից: Մի քանի ամիս շարունակ գնաճը գտնվում է դրական տիրույթում, սակայն դեռևս բավական ցածր է: 2025թ. հունվարին նախորդ տարվա հունվարի համեմատ գնաճը կազմել է 1.7%: Կենտրոնական բանկը դեռևս 2023թ. հունիսից, արձագանքելով գնաճային միջավայրի փոփոխություններին, աստիճանաբար (ընդհանուր առմամբ՝ 4 տոկոսային կետով) նվազեցրել է դրամավարկային քաղաքականության տոկոսադրույքը: Վերջին նվազեցումը կատարվել է 2025թ.

փետրվարին: Ի դեպ, 2025թ. սկզբից ՀՀ կենտրոնական բանկի համար գնաճի թիրախային ցուցանիշը կազմում է 3±1%՝ նախորդ տարիներին (2006 թվականից) գործող 4±1.5%-ի համեմատ:

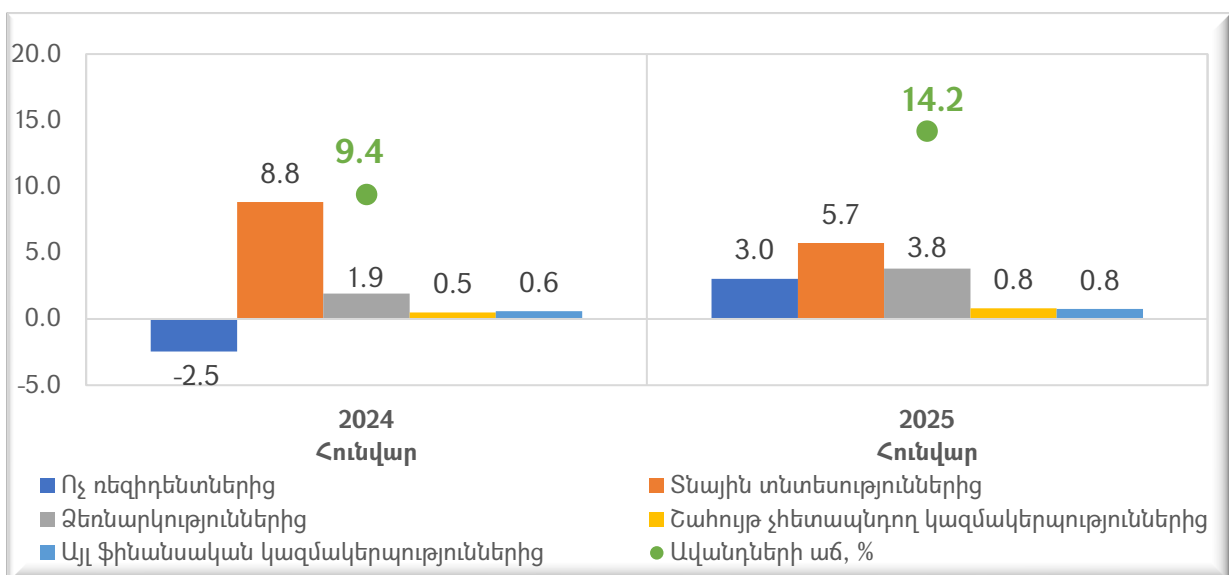
5.2. Ավանդներ

Գծապատկեր 15. Ավանդների 12-ամսյա աճը, %

Ավանդները շարունակում են աճել: Ավանդների ընդհանուր ծավալը 2025թ. հունվարին նախորդ տարվա հունվարի համեմատ աճել է 14.2%-ով: Նախորդ ամսվա համեմատ աճը 0.3% է: Նախորդ տարվա նույն ամսվա համեմատ ավանդների ծավալի աճը պայմանավորված է եղել ինչպես ռեզիդենտներից, այնպես էլ ոչ ռեզիդենտներից ներգրավված ավանդների աճերով՝ համապատասխանաբար 14.5% և 13.1%:

Գծապատկեր 16. Տնտեսության հատվածների նպաստումներն ավանդների աճին, տոկոսային կետ

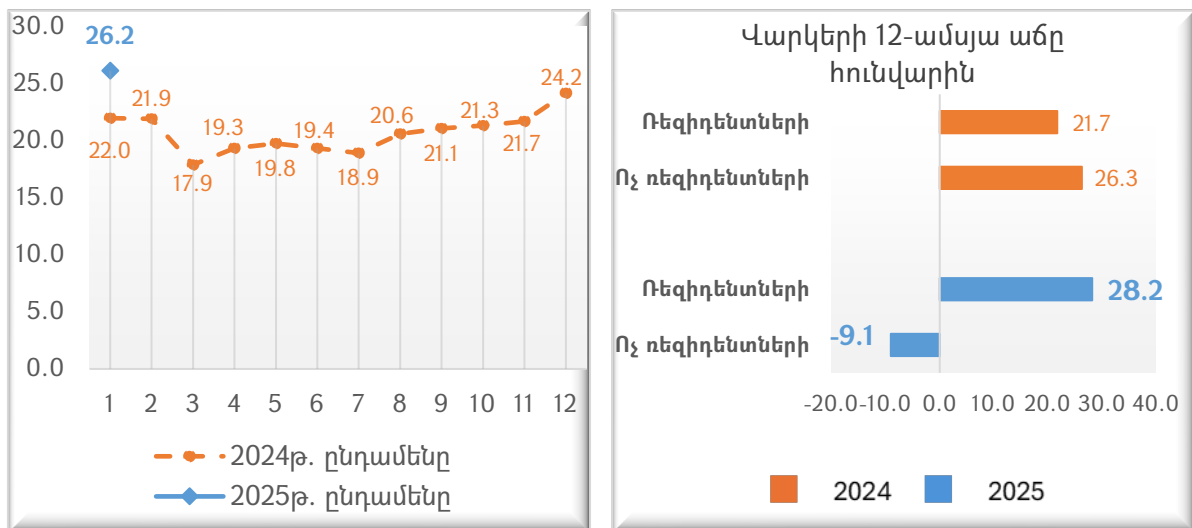

Ավանդների աճին 2025թ. հունվարին առավելապես՝ 5.7 տոկոսային կետով, նպաստել է տնային տնտեսություններից ներգրավված ավանդների աճը: Չգալի են եղել նաև ձեռնարկությունների և ոչ ռեզիդենտների ավանդների նպաստումները՝ համապատասխանաբար 3.8 և 3.0 տոկոսային կետ:

5.3. Վարկեր

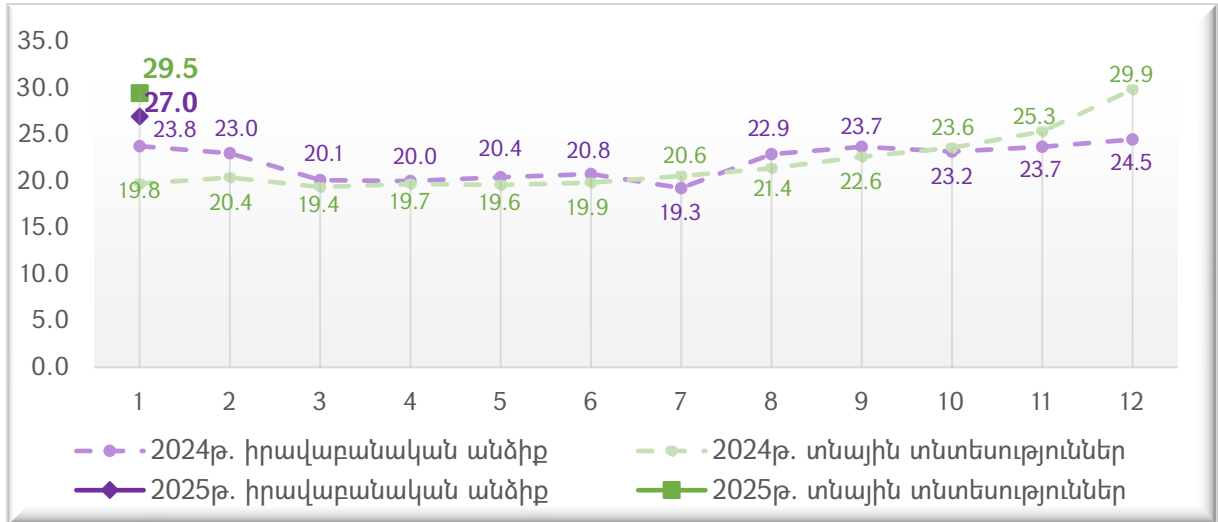
Վարկերի աճի տեմպը շարունակում է արագանալ: ՀՀ առևտրային բանկերի կողմից տրամադրված վարկերի ընդհանուր ծավալը 2025թ. հունվարին նախորդ տարվա նույն ամսվա ցուցանիշին գերազանցում է 26.2%-ով:

Գծապատկեր 17. Վարկերի 12-ամսյա աճերն ըստ վարկառուների ռեզիդենտության, %

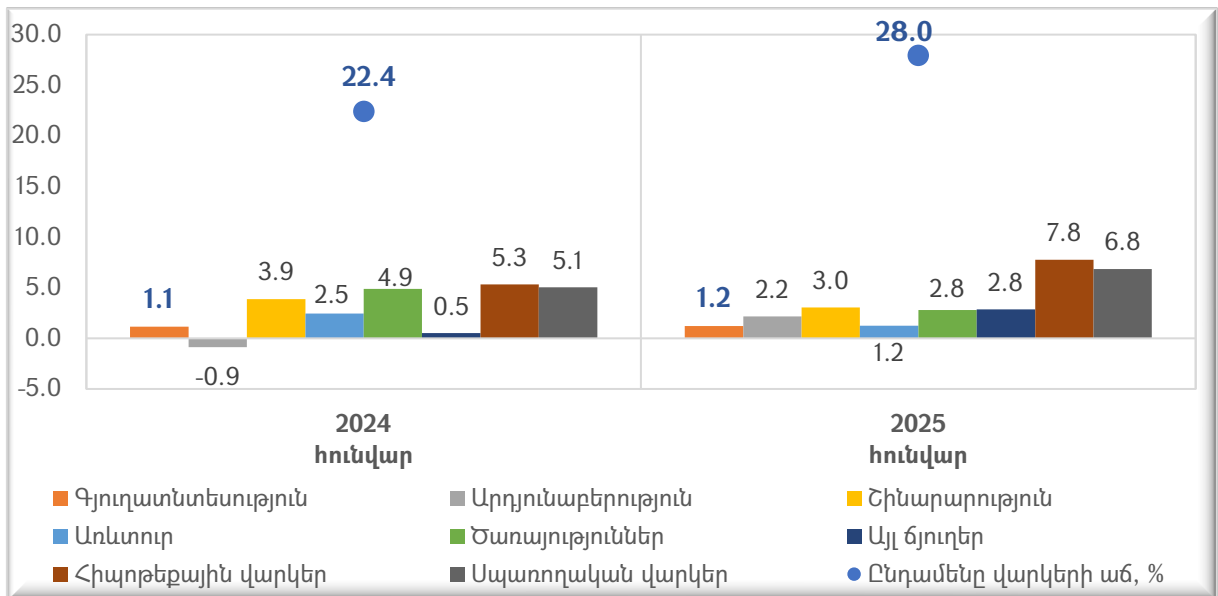
Աճը պայմանավորված է ռեզիդենտներին տրամադրված վարկերով, որոնք աճել են 28.2%-ով և վարկերի ընդհանուր ծավալի աճին նպաստել 26.7 տոկոսային կետով: Ոչ ռեզիդենտներին տրամադրված վարկերի ծավալը 2025թ. հունվարին նախորդ տարվա նույն ամսվա համեմատ նվազել է 9.1%-ով և վարկերի ընդհանուր ծավալի աճին հակազդել 0.5 տոկոսային կետով:

Գծապատկեր 18. Ռեզիդենտներին տրված վարկերի 12-ամսյա աճը, %

Ռեզիդենտներին տրամադրված վարկերի թվում աճել են թե՛ իրավաբանական անձանց և թե՛ տնային տնտեսություններին տրամադրված վարկերը: Դրանց նպաստումները ռեզիդենտներին տրամադրված վարկերի ծավալի աճին կազմել են համապատասխանաբար 13.6 և 14.6 տոկոսային կետ:

Գծապատկեր 19. Տնտեսության ճյուղերի նպաստումները ռեզիդենտներին տրամադրված վարկերի աճին, տոկոսային կետ⁶

Հունվարին վարկերի աճին զգալի նպաստում են ունեցել հիպոթեքային (աճը՝ 36.2%) և սպառողական (աճը՝ 31.0%) վարկերի աճերը: Դրանք ընդհանուր վարկերի

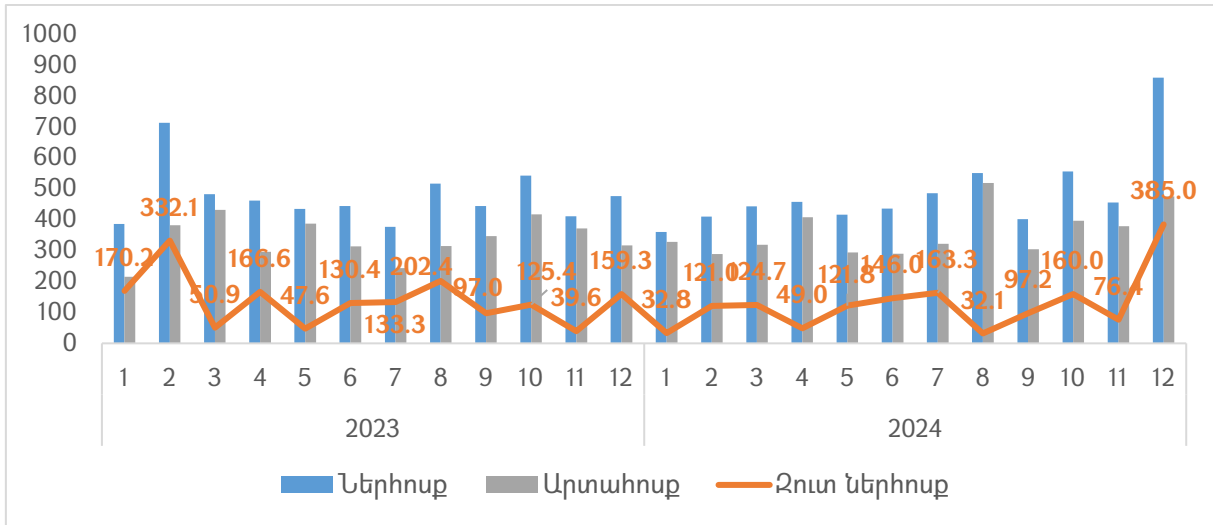
⁶ Վարկերի վերաբերյալ վիճակագրական տվյալները ներկայացվում են ինչպես ոլորտային դասակարգմամբ, այնպես էլ ըստ ռեզիդենտության և տնտեսության հատվածների դասակարգման: Տարբեր դասակարգումներով ներկայացվող տվյալները տարբերվում են միմյանցից, ինչը բացատրվում է ՀՀ ԿԲ կողմից տեղեկատվության հավաքագրման տարբերություններով և չի մանրամասնվում:

աճին նպաստել են համապատասխանաբար 7.8 և 6.8 տոկոսային կետով: Տնտեսության բոլոր ճյուղերում տրամադրված վարկերի ծավալներն աճել են: Ընդ որում, հանքարդյունաբերության ոլորտում վարկերի ծավալը 2025թ. հունվարին ավելի քան 2.2 անգամ կամ շուրջ 71.0 մլրդ դրամով ավելի է, քան նախորդ տարվա հունվարին:

5.4. Դրամական փոխանցումներ

Գծապատկեր 20. ՀՀ բանկերի միջոցով իրականացվող դրամական փոխանցումների զուտ ներհոսքը, մլն ԱՄՆ դոլար⁷

Արտերկրից դեպի ՀՀ փոխանցվող դրամական միջոցների զուտ ներհոսքը (ներհոսքի և արտահոսքի տարբերությունը) 2024թ. դեկտեմբերին կտրուկ աճել է, սակայն 2024-ի տարեկան ներհոսքը, միևնույն է, զիջում է 2023-ի ցուցանիշը: 2024թ. դեկտեմբերին կտրուկ աճել են դրամական միջոցների թե՛ ներհոսքը, թե՛ արտահոսքը և թե՛ զուտ ներհոսքը՝ նախորդ տարվա նույն ամսվա համեմատ համապատասխանաբար 80.6%-ով, 50.0%-ով և 2.4 անգամ: Ընդ որում, այսպիսի փոփոխությունն առավելապես պայմանավորված է առևտրային հոսքերի (և ոչ թե մասնավոր տրանսֆերտների) աճով: Ավելին, ոչ առևտրային զուտ ներհոսքը դեկտեմբերին նույնիսկ մի փոքր՝ 1.1%-ով, նվազել է:

2024թ. հունվար-դեկտեմբերի դրամական փոխանցումների զուտ ներհոսքը՝ 1.5 մլրդ ԱՄՆ դոլար, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի ցուցանիշին զիջում է շուրջ 8.8%-ով: Զուտ ներհոսքի կրճատումը պայմանավորված է եղել արտահոսքի շուրջ 7.1% աճով: **Ոչ առևտրային զուտ ներհոսքը 2024-ի հունվար-**

⁷ Ներկայացված է ՀՀ բանկերի միջոցով ֆիզիկական անձանց անունով արտերկրից մուտք եղած և ՀՀ-ից ֆիզիկական անձանց կողմից արտերկիր կատարված ընդամենը ամսական փոխանցումները և դրանց տարբերությունը՝ ԱՄՆ դոլարով: 2025թ. հունվար ամսվա տվյալները դեռևս չեն հրապարակվել:

դեկտեմբերին 2023-ի նույն ժամանակահատվածի ցուցանիշից պակաս է 34.8%-ով:

6. ԱՄՓՈՓՈՒՄ

1. ՀՀ տնտեսության վրա ռուս-ուկրաինական զինված հակամարտության հետևանքով առաջացած արտաժին գործոնների դրական ազդեցությունները 2022թ. հետո աստիճանաբար թուլացել են, ինչի արդյունքում տնտեսական աճի տեմպն աստիճանաբար դանդաղել է: 2025թ. առաջին ամսվա տնտեսական աճի ցուցանիշը ևս կրել է այդ ազդեցությունը և կազմել 7.1%՝ 4.3 տոկոսային կետով ցածր լինելով նախորդ տարվա հունվարի աճից:

2. Արձանագրվել են խոշոր բացասական ցուցանիշներ արդյունաբերության և արտաքին առևտրի ծավալների գծով: Ինչպես արտահանման, այնպես էլ արդյունաբերության ծավալներն էականորեն նվազել են, ինչը հիմնականում պայմանավորված է ոսկերչական գործունեության (ոսկու վերաարտահանման) ծավալների էական նվազմամբ: Իրականում արտահանման, ինչպես նաև արդյունաբերության ծավալների նվազումը սկսել էր դեռևս նախորդ տարվա կեսերից: Սակայն խոշոր բացասական ցուցանիշները սկսում են արձանագրվել, երբ ցուցանիշները համեմատվում են նախորդ տարվա տվյալ ժամանակահատվածներում արձանագրված բարձր ցուցանիշների հետ: Արդյունքում այս տարվա առաջին ամիսներին ինչպես արդյունաբերության, այնպես էլ արտահանման և ներմուծման աճի ցուցանիշները կլինեն բացասական:

3. Պետական բյուջեի եկամուտների աճը 2025-ի հունվարին բավական բարձր է եղել՝ կազմելով 29.4%, այն դեպքում, երբ 2024-ի նույն ամսվա ցուցանիշն ընդամենը 0.8% էր: Բարձր աճը հիմնականում պայմանավորված է բազայի էֆեկտով, քանի որ նախորդ տարվա հունվարին բյուջեի եկամուտների աճի տեմպը կտրուկ դանդաղել էր: Հետևաբար, եկամուտների աճի բարձր տեմպը հետագա ամիսներին չի պահպանվի, քանի որ ցածր բազայի առկայությունը հատուկ է եղել միայն նախորդ տարվա սկզբին:

«ԼՈՒՅՍ հիմնադրամ» գրառմամբ հրապարակված նյութը պաշտպանված է ՀՀ օրենսդրությամբ և միջազգային համաձայնագրերով: Հրապարակված նյութի բոլոր իրավունքների բացառիկ իրավատերը «ԼՈՒՅՍ» հիմնադրամն է:

Նյութի ամբողջական կամ դրանից քաղվածքների վերարտադրումը թույլատրվում է իրականացնել միայն «ԼՈՒՅՍ հիմնադրամ» գրառման և համապատասխան [ակտիվ հղման](#) տեղադրման պայմանով՝ պահպանելով «ԼՈՒՅՍ» հիմնադրամին պատկանող նյութերի օգտագործման կարգը: